Dosarul nr. 2p/s-89/2025
(2-25129636-09-2 p/s-10092025)

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

17 august 2026 **mun. Bălţi**

Judecătoria Bălţi (sediul Central)
Instanţa de judecată in componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Snejana Dubceac
Grefier Maria-Luiza Repeșco
Cu participarea
Avocaților Tatiana Guțu
Rodica Cojocar

examinînd în ședință publică, în procedura specială, cererea depusă de avocatul Tatiana Guțu în interesele petiționarului autoritatea tutelară, Primarul s.Răuțel, Fălești, în calitate de persoana interesată Rîmbu Viorica privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară,

c o n s t a t ă :

1. La 10 septembrie 2025, Tatiana Guțu în interesele petiționarului autoritatea tutelară, Primarul s.Răuțel, Fălești s-a adresat cu cerere privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară – tutela asupra lui Brai Angela, în calitate de persoana interesată Rîmbu Viorica privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară.
2. Petiționarul solicită a institui măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei față de Brai Angela, născută la data de *****, pe o perioadă maximă de 10 ani.
3. În motivarea cererii, petiționarul a menționat faptul că D-na Brai Angela născută la ***** conform epicrizei din 24 noiembrie 2023 este diagnosticată cu Schizofrenia paranoida, fiind considerată bolnavă din 1980. La data de 20 noiembrie 2023 după externare din cadrul IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălți ultima locuia singură în casă părintească.
4. Părinții lui Brai Angela au decedat, mama -Brai Zinaida a decedat la *****, iar tatăl Brai Vasile a decedat la data de *****. Unica rudă apropiată este Brai Silvia, care locuia peste hotarele țării, însă ultima avînd grave probleme de sănătate fiind internată într-o clinică și respectiv este în imposibilitatea să aibă grijă de Brai Angela. La data de *****Brai silvia a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. DC- *****.
5. Tratamentul de susținere a lui Brai Angela nu a dat rezultate, devenit încordată, suspicioasă

față de cei din jur, expunea idei delirante, nu dorme noaptea aude voci, de conținut amenințător, are frică de ele, de aceia a fost internată repetat în Spitalul de Psihiatrie, unde se află pînă la momentul dat.

6. Conform certificatului de încadrare în grad de dizabilitate perfsoana în privința căreia urmează a fi insrtuite măsuri de ocrotire, a fost încadrată de la 27.07.2021 fără termen.
7. Conform Răspunsului, nr.01-6/739 din 03.12.2024 se atestă că Brai Angela nu se află la evidența medicului narcolog.
8. În toată perioada de după externare Brai Angela a fost înrgijită de vecina sa Abacumova Pavlina IDNP *****cu domiciliul în ***** care își manifestă acordul de avea grijă în continuare de Brai Angela, fiind însă necesară desemnarea ultimei în calitate de tutore.
9. Administrația publică locală a încercat prin eforturi proprii să acumuleze date în vederea efectuării unei expertize psihiatrice—în vederea stabilirii stării de responsabilitate a persoanei și capacității de exercițiu.Totodată reieșind din faptul că potrivit art. 29 Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, sunt instituite atribuțiile de bază ale primarului și anume: j) conduce, coordonează și controlează activitatea serviciilor publice locale, asigură funcționarea serviciului stare civilă, contribuie la realizarea măsurilor de asistență socială și ajutor social; q) exercită atribuțiile de autoritate tutelară locală în condițiile legii;
10. Invocă reprezentantul petiționarului În acest context în vederea asigurării drepturilor și libertăților fundamentale a le persoanei și a demnității acesteia, acordării unui ajutor social precum și protejarea lui Brai Angela, administratția publică locală se adresaează cu prezenta cerere privind aplicarea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința ultimei.
11. Totodată reișind din faptul că la moment nu sunt rude a Dnei Brai Angela care urmează a fi sesizate pentru intervenirea cu o cerere în conformitate cu art. 94 alin.l CC pentru instituirea măsurilor de ocrotire, considerăm că în speță sunt aplicabile prevderile art. 94 alin.2 CC, astfel se înaintează prezenta cerere.
12. Prin cererea de concretizare, înaintată la data de 30.09.2025, a fost solicitat ca în calitate de tutore persoanei Brai Abgela să fie desemnat Rîmbu Viorica, a.n. *****, IDNP: *****.
13. În ședința de judecată reprezentantul petiționarului a susținut cererea înaintată și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.
14. A mai invocat că numirea unui tutore este necesară pentru a fi posibilă externarea lui Brai Angela de la Spitalul de Psihiatrie
15. Reprezentantul persoanei în privința căruia se solicită aplicarea măsurii de ocrotire, avocatul Cojocar Rodica, a solicitat admiterea cererii înaintate și instituirea măsurii de ocrotire în privința lui Brai Angela.
16. Rîmbu Victoria a susținut demersul și a declarat că dorește să fie numită în calitate de tutore lui Brai Angela.
17. Brai Angela, în ședința de judecată nu a fost prezentă, fiind internată în spitalul der Psihiatrie.
18. Audiind participanții prezenți la proces, apreciind probatoriul administrat și raportând per ansamblu cele constatate la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea din următoarele motive.
19. Conform art.32 alin. (1) Cod civil, *în condiţiile prezentului cod, în privinţa persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate fi instituită, prin hotărîre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.*

20. Potrivit art.65 alin. (1) - (6) Cod de procedură civilă, (1*) Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa. (2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atît a persoanei, cît şi a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii. (3) Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistenţă, mandatul de ocrotire în viitor) şi judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela). (4) Toate măsurile de ocrotire se instituie şi se exercită în condiţiile respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale şi a demnităţii persoanei. Măsurile de ocrotire urmăresc interesul şi bunăstarea persoanei în privinţa căreia se instituie şi favorizează, pe cît este posibil, autonomia acesteia. (5) Viaţa sexuală constituie o componentă a vieţii private şi a libertăţii individuale, iar orice restricţie a acesteia trebuie să fie legitimă, adecvată şi proporţională scopului urmărit. (6) La luarea oricărei decizii care vizează persoana în privinţa căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanţa de judecată, autoritatea tutelară şi persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorinţelor şi sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorinţele şi sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sînt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepţia cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare.*

21. În conformitate cu art.92 Cod civil, (1) Măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. (2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.

22. În temeiul dispozitiilor art.102 alin. (3) și (4) Cod civil, (3) În privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. (4) Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

23. Potrivit art.103 Cod civil, (1) Instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. (2) Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărîre motivată, un termen de pînă la 10 ani.

24. Cu privire la proporționalitatea măsurilor de protecție, Curtea Europeana, în jurisprudența sa, a subliniat ca este necesar un control strict asupra măsurilor cu un impact negativ asupra autonomiei individuale a unei persoane și că luarea în considerare a măsurilor alternative la lipsirea de capacitate juridica este un factor de care se ține cont atunci când se analizează

proporționalitatea unor astfel de măsuri (M.S. c. Croatiei, nr.36337/10, 25 aprilie 2013, §97).

25. În conformitate cu prevederile art.302 alin.(1) lit.a) Cod procedură civilă, În procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele: a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă).

26. În conformitate cu prevederile art.307 alin.(2) Cod de procedura civilă, la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii. Lipsa raportului de expertiză extrajudiciară psihiatrică nu este temei pentru a nu da curs sau a restitui cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.

27. Așadar, în ședința de judecată, s-a constatat potrivit înscrisurilor prezentate că Brai Angela este sora lui Coșciug Valerii.

Instanța de judecată denotă faptul că la cererea a fost anexat raportul de expertiză extrajudiciară nr.202637A0005 din 14.01.2026, efectuat de Centrul de medicină legată, secția psihiatrie medico-legală ambulatorie Bălți, s-a concluzionat: *Brai Angela suferă de „schizofrenie grefată, stare de defect mixt". Brai Angela, ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă, nu are capacitatea de a conştientiza acţiunile sale şi de a-şi exprima voința din punct de vedere critic. Brai Angela nu are capacitatea de a conştientiza procedurile şi acţiunile procedural-juridice, nu poate participa în procesul judiciar.*

Avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinței, la moment, nu există semne vădite că starea cet.Brai Angela să se îmbunătățească.

Se recomandă instituirea asupra lui Brai Angela a măsurii de ocrotire judiciară.

28. Reieșind din concluzia raportului de expertiză extrajudiciară din 14.01.2026 rezultă cert că Brai Angela necesită supraveghere și control permanent.

29. În contextul celor expuse, instanța constată existența raportului citat, care denotă faptul că persoana Brai Angela nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, astfel fiind strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ultimul având discernământul psihic abolit în totalitate, situație ce denotă că, în speță urmează a fi instituită măsură de ocrotire judiciară sub forma de tutela în privința acesteia.

30. În cumulul celor indicate mai sus, instanța de judecată consideră cererea depusă Coșciug Valerii, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară – tutela asupra lui Brai Angela, este întemeiată și urmează a fi admisă, or, aplicarea tutelei în privința persoanei fizice Brai Angela este o măsură proporțională.

31. Referitor la solicitarea petiționarului Coșciug Valerii, de a fi desemnat în calitate de tutore, instanța de judecată reține ca acesta este fratele lui Brai Angela, persoana în privința căruia se solicită instituirea măsurii de ocrotire sub forma de tutelă.

32. Conform art.106 alin. (1) Cod civil, *sarcina curatelei şi tutelei poate fi îndeplinită doar de persoana care nu se află în una din incompatibilităţile prevăzute la art. 55 alin. (4).*

33. În ședința de judecată nu s-a stabilit că Coșciug Valerii s-ar fi aflat în situație de incompatibilitate la desemnarea în calitate de tutore a lui Brai Angela, ultima întrunind condițiile stabilite de lege pentru a fi desemnat în calitate de tutore.

34. Astfel, instanța consideră necesar de a admite cererea înaintată de Coșciug Valerii, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară – tutela asupra lui Brai Angela, în vederea ocrotirii, reprezentării

drepturilor și intereselor patrimoniale și nepatrimoniale ale acesteia, precum și desemnarea petiționarului Coșciug Valerii în calitate de tutore.

Totodată, ținând cont de concluziile raportului de expertiză extrajudiciară din 14.01.2026 efectuat de către Centrul de Medicină Legală de pe lângă Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, prin s-a stabilit că Brai Angela suferă de „schizofrenie grefată, stare de defect mixt." Brai Angela, ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă, nu are capacitatea de a conştientiza acțiunile sale și de a-şi exprima voința din punct de vedere critic. Brai Angela nu are capacitatea de a conştientiza procedurile şi acțiunile procedural-juridice, nu poate participa în procesul judiciar.

Avînd în vedere stadiul dezvoltării științei, la moment, nu există semne vădite că starea *cet.Brai Angela să se îmbunătățească,*instanța de judecată consideră a fi întemeiată cerința privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei pe un termen de 10 ani.

35. În altă ordine de idei instanța reține și prevederile art.308[11] alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: *la instituirea măsurii de ocrotire judiciară, instanța de judecată, obligatoriu, se pronunță cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral*.

36. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întrunește unul sau mai multe din următoarele criterii: a) persoana înțelege informațiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; b) persoana apreciază implicațiile acestor informații pentru propria ei situație; c) persoana are capacitatea de a compara opțiunile disponibile; d) persoana poate alege opțiunea dorită. Alin. (3) al aceluiași articol stabilește că, hotărârea definitivă a instanței de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot, precum și hotărârea definitivă de ridicare a interdicției de a vota se aduc la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

37. În cauza Alajos Kiss v. Ungaria, 20 mai 2010, guvernul maghiar a susținut ca lipsirea persoanelor plasate sub tutelă de dreptul de vot asigura menținerea încrederii societății în sistemul electoral. Curtea Europeană a confirmat legitimitatea unui asemenea scop (§ 40).

38. Circumstanțele stabilite în speță, anume concluziile raportului de expertiză extrajudiciară din 24.12.2025 coroborate cu ansamblul materialului probator administrat, permit de a se concluziona cu certitudine că, persona fizică Brai Angela, sub aspectul eventualei exercitări a dreptului la vot, nu înțelege informațiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia, nu apreciază implicațiile acestor informații pentru propria sa situație, nu are capacitatea de a compara opțiunile disponibile, nu poate alege opțiunea dorită - urmând a fi privată de dreptul la vot stabilit de Codul electoral, circumstanțele care au fost constatate, iar coroborat cu raportul menționat, relevă concluzia citată.

39. În conformitate cu art.236, art.art.238-241, art.302-308[13] CPC RM, instanţa de judecată,,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite cererea depusă de avocatul Tatiana Guțu în interesele petiționarului autoritatea tutelară, Primarul s.Răuțel, Fălești, în calitate de persoana interesată Rîmbu Viorica privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară-tutela, asupra lui Brai Angela născută la *****, IDNP: *****, pe un termen de 10 (zece) ani.

Rîmbu Viorica, a.n. *****, IDNP: ***** se desemnează, pe un termen de 10 (zece) ani în calitate de tutore asupra persoanei Brai Angela născută la *****, IDNP: *****.

Se privează Brai Angela născută la *****, IDNP: ***** de dreptul la vot stabilit de Codul Electoral al R.Moldova.

Hotărârea în cauză se aduce la cunoştinţa Comisiei Electorale Centrale.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile, de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți (sediul Central).

Președintele ședinței,
Judecătorul: **Snejana Dubceac**